

بررسی تأثیر دهانشویه گل بابونه بر پیشگیری از استوماتیت ناشی از شیمی درمانی

رضا شبانلوئی^۱، *دکتر فضل ا... احمدی^۲، دکتر جلیل واعظ قراملکی^۳، دکتر ابراهیم حاجی زاده^۴، دکتر یوسف جوادزاده^۵

چکیده

هدف: استوماتیت یا موکوزیت دهانی یکی از مشکلات اساسی در بیماران تحت شیمی درمانی می‌باشد. این عارضه جانبی تقریباً در ۴۰ تا ۱۰۰ درصد بیماران بروز می‌کند. استوماتیت دردناک بوده و ممکن است با دریافت غذا و مایعات و همچنین زندگی روزمره بیمار تداخل کند. در فرد سرطانی این حالت ممکن است سبب افزایش خطر عفونت، بستره شدن طولانی مدت و مرگ و میر شده و درمان سرطان را به تأخیر اندازد. هدف از این تحقیق تعیین میزان تأثیر دهانشویه گل بابونه بر پیشگیری از استوماتیت ناشی از شیمی درمانی می‌باشد.

روش بررسی: این پژوهش از نوع کارآزمایی بالینی دوسوکور می‌باشد که در مرکز انکولوژی شهید قاضی طباطبائی تبریز انجام شده است. در این تحقیق ۲۸ بیمار درگروه آزمون و ۱۴ بیمار درگروه شاهد به صورت تصادفی قرار داده شدند. سپس به بیماران گروه آزمون دهانشویه تهیه شده از گل بابونه داده شد تا روزانه چهار بار دهان خود را به مدت ۱۶ روز شستشو دهند. مخاط دهان بیماران روزانه توسط دو نفر همکار محقق که از نوع دهانشویه بی اطلاع بودند بررسی می‌شد.

یافته‌ها: نتایج بدست آمده نشانگر آن است که دهانشویه گل بابونه به طور معنی داری توانسته است در پیشگیری از استوماتیت ناشی از شیمی درمانی (شدت استوماتیت، شدت درد و میزان بقای استوماتیت) مؤثر باشد ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری: از آنجایی که تنها و بهترین راه پیشگیری از استوماتیت ناشی از شیمی درمانی، بکارگیری دهانشویه مناسب می‌باشد، بنابراین استفاده از دهانشویه گل بابونه می‌تواند در پیشگیری از استوماتیت این بیماران مؤثر بوده و کیفیت درمان و کیفیت زندگی بیماران شیمی درمانی را بهبود بخشد.

کلید واژه‌ها: دهانشویه / گل بابونه / استوماتیت / شیمی درمانی

- ۱- کارشناس ارشد آموزش پرستاری، دانشگاه تربیت مدرس
- ۲- دکترای آموزش پرستاری، دانشیار دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس
- ۳- فوق تخصص خون و انکولوژی، استاد دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- ۴- دکترای آمار حیاتی، دانشیار دانشگاه تربیت مدرس
- ۵- دکترای داروسازی، استادیار دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

تاریخ دریافت مقاله: ۸۵/۳/۶
تاریخ پذیرش مقاله: ۸۵/۴/۳۱

*آدرس نویسنده مسئول:
تهران، پل نصر، دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده علوم پزشکی، گروه پرستاری. تلفن: ۸۸۰۱۱۰۰۱۴ داخلی ۳۸۱۴
*E-mail: fazlollah@yahoo.com